

Najlepšou prípravou na manželstvo je príprava na dospelosť

Auguste Meyrat

26. septembra 2022 ✝ Cirkev Spoločnosť

V poslednom desaťročí počet ľudí, ktorí uzatvárajú manželstvo, prudko klesá, zatiaľ čo rozvodovosť zostáva stále vysoká. To viedlo nielen k vážnemu rozpadu rodinného života, ale spôsobilo to aj chaos v živote spoločnosti, najmä cirkevných spoločenstiev. V reakcii na to mnohé cirkvi zaviedli programy prípravy na manželstvo, ktoré by budúcim párom pomohli pochopiť záväzok, ktorý na seba berú, a pomohli im vyriešiť prípadné problémy vo vzťahu.

Ilustračný obrázok. zdroj: pixabay.com

Hoci takéto programy by teoreticky mali odstrániť niektoré manželské problémy už v zárodku, je otázne, nakoľko efektívne to bolo pri podpore kultúry manželstva a rodiny. Napriek množstvu času, pozornosti a energie, ktoré sa do nich vkladajú, väčšina párov má tendenciu vnímať tieto programy ako prekážky, ktoré musia preskočiť, ak chcú mať svadbu v katolíckej Cirkvi. Iné páry, ktoré nie sú také trpezlivé, sa zvyčajne jednoducho zosobášia mimo Cirkvi a už sa nikdy nevrátia.

Napriek tejto realite Vatikán nedávno vydal pastoračný dokument „**Katechumenátne itineráre pre manželský život**“, v ktorom Dikastérium pre laikov zintenzívňuje prípravu na manželstvo a predlžuje jej trvanie na rok alebo viac. Ako vysvetľuje katolícka spisovateľka Kathy Schifferová, dokument „je *pastoračným nástrojom, ktorý má pomôcť diecézám a pastoračným pracovníkom vypracovať účinné programy prípravy na manželstvo, ktoré povedú páry k hlbšej láske a väčšiemu oceneniu Božej úlohy v ich rodinnom živote*“. Autori majú určite srdce na správnom mieste a úprimne dúfajú, že sa im podarí obnoviť svätosť a radosť kresťanských manželstiev.

Napriek tomu nie je ťažké predstaviť si, ako sa to môže obrátiť proti nim. Ako Schifferová neskôr o dokumente tvrdí: „*Obávam sa, že žiadať od mladého páru, ktorý sa rozhodol uzavrieť manželstvo a stráviť spolu život, aby čakal dlhšie – zrejme o viac ako rok dlhšie – sa zdá byť nerozvážnym postupom, ktorý ich vystavuje riziku veľkého hriechu.*“ Je až príliš pravdepodobné, že sa dvojica namiesto manželstva rozhodne pre kohabitáciu, prípadne myšlienku manželstva úplne odpíše.

Nejde ani tak o to, že ľudia sú dnes impulzívnejší alebo menej milujúci ako v minulosti, ale o to, že manželstvo je nesprávne definované a nesprávne interpretované. Podobne ako zvyšok moderného sekulárneho sveta, aj Cirkev považuje manželstvo výlučne za vzťah. Je to vyjadrenie láskyplného záväzku medzi dvoma ľuďmi. Akýkoľvek neúspech manželstva teda nevyhnutne súvisí s nesprávnymi myšlienkami a pocitmi, čo sa dá riešiť poradenstvom a vzdelávaním.

A pre katolíkov je tu komplikácia, že manželstvo je tiež sviatosť, o ktorej sú napísané zväzky teológie. To znamená, že páry pripravujúce sa na manželstvo častejšie premýšľajú o abstraktných metafyzických vlastnostiach manželstva (ako je analógia k Trojici, ako je znamenie Božej milosti, ako je vyjadrenie ľudskej osoby a podobne) než o jeho praktických dôsledkoch (kto bude pracovať, kde budú žiť, aké sú ich plány na najbližšie desaťročia a podobne).

Cirkev a zvyšok spoločnosti sa skôr musia vrátiť k tomu, **aby manželstvo považovali za povolanie**, za výzvu žiť určitým spôsobom. Je to rovnako vzťah ako spôsob života. Ženatý muž alebo vydatá žena teraz žijú preto, aby všemožne podporovali svojho manžela resp. manželku. Vyžaduje si to nesebeckosť a pokoru a odmenou je, že spraví toho druhého šťastným. A ak ľudia nie sú pripravení toto prijať, potom nebude veľmi záležať na tom, koho si vezmú alebo ako dobre chápu význam a teológiu manželstva.

Väčšina ľudí, ktorí sú už dlhé roky šťastne zosobášení, vie vysvetliť, že skutočné **problémy nepochádzajú z nedostatku vedomostí, ale z nedostatočnej zrelosti**. Muž namiesto toho, aby bol živiteľom, je príživník a myslí si, že jeho žena by sa mala o neho postarať. Namiesto toho, aby žena podporovala svojho manžela, cíti sa oprávnená mať lepšieho muža, ktorý má väčšie postavenie a bohatstvo. Muž nemá priateľov a príliš sa spolieha na spoločnosť svojej ženy; žena má príliš veľa priateľiek a zanedbáva svojho manžela a deti. V mnohých z týchto prípadov je to práve sebecké odmietanie dospieť, ktoré často vedie k nevere, zneužívaniu, závislosti a rozvodu.

Preto by bolo lepším spôsobom ako posilniť manželstvo a povzbudiť viac dospelých ľudí k tomu, aby uzavreli manželský zväzok, **pomôcť im v prvom rade stať sa dospelými**. Deti by sa mali už v ranom veku naučiť starať sa o veci a dávať druhým. Mali by byť na nich kladené **vysoké nároky na ich správanie a myslenie**. To by im zasa pomohlo vytýčiť si vlastnú cestu a naučilo by ich vnímať druhých ako ľudí, ktorým treba pomáhať, a nie ich využívať. A čo je ešte dôležitejšie, naučili by sa vidieť samých seba ako užitočných prispievateľov, ktorí fungujú samostatne, a nie ako bezmocné ľudské bytosti, ktoré sa ešte len učia „dospievať“.

V súčasnosti sa väčšina bežných cirkví a škôl zdráha vyzývať mladých ľudí, aby robili viac a boli čímś viac. Radšej **sa prispôsobia mladým tým, že zmiernia nároky** a organizujú pre tínedžerov krkolomné podujatia, než aby žiadali mladých, aby sa prispôobili im tým, že budú dodržiavať pravidlá a viac pracovať. Pokiaľ ide o problémy, ktoré brzdia duchovný a osobnostný rast mladých ľudí – internetová pornografia, závislosti na sociálnych médiách a videohrách, kultúra prebudenia – nikto sa nimi vážne nezaobera. V dôsledku toho z mnohých detí vyrastajú neschopní dospelí s malou motiváciou poskytnúť niečo alebo podporiť niekoho iného ako seba.

Naopak, tradičnejšie cirkvi zaujímajú kontrain intuitívnu taktiku, keď vyzývajú deti a pomáhajú im vyrásť, aby **prevzali na seba zodpovednosť a niečo dosiahli**. Hoci to krátkodobo vedie k nepohodliu a neraz

aj k fňukaniu, v dlhodobej perspektíve to buduje odolnosť a kompetencie. Nie je náhoda, že ľudia, ktorí sú súčasťou týchto spoločenstiev, majú aj viac manželských párov, oveľa viac detí a mizivé množstvo rozvodov.

Amerika a zvyšok vyspelého sveta **neprežívajú ani tak krízu manželstva, ako skôr krízu dospelosti**. Na to, aby človek dospel do štádia, keď je dostatočne sebavedomý a zodpovedný na to, aby zvládol náročné podmienky manželstva, musí skutočne zažiť **skúsenosti, ktoré rozvíjajú jeho charakter a nezávislosť**. Ak sa naučia len brať – od rodičov, učiteľov, rovesníkov – nikdy sa nenaučia skutočne dávať. A manželstvo je vo svojej podstate, spolu so samotným kresťanstvom, **životom neustáleho dávania**.

Preklad z crisismagazine.com

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/najlepsou-pripravou-na-manzelstvo-je-priprava-na-dospelost/>